

**Adoptat la Congresul II
din 30 ianuarie 1999**

PROGRAMUL PARTIDULUI DEMOCRAT-POPULAR DIN MOLDOVA

PRINCIPII FUNDAMENTALE

27 august 1991 v-a intra în istoria omenirii ca data apariției statului Republica Moldova pe harta lumii. A început trecerea de la sistemul bazat pe monopolul unei singure ideologii și a unei economii administrative de comandă la o societate democratică deschisă, la principiile economiei de piață.

Republica Moldova a ales calea construirii unui stat de drept, democratic, cu economie de piață orientată spre aspectele sociale. Au fost formate organe democratice de conducere a statului, a fost adoptată Constituția și elaborată baza legislativă pentru funcționarea unui stat independent, au fost puse în funcțiune mecanismele economiei de piață.

Republica Moldova a devenit membru al mai multor organisme politice, economice, legislative și culturale internaționale.

Aceste transformări n-au fost însoțite de creșterea bunăstării poporului, de creșterea economică, de lărgirea protecției sociale a cetățenilor.

Cu toate aceste realizări, în primii ani de independență a statului nostru au devenit caracteristice scăderea permanentă a producției, sporirea nivelului sărăciei, scăderea natalității și creșterea mortalității, creșterea criminalității organizate etc. Toate acestea sînt consecința acțiunii unui șir de factori atât obiectivi, cât și subiectivi, principalii fiind:

- liberalizarea prețurilor, creșterea bruscă a inflației a condus la pierderea economiilor bănești ale populației ce a lovit deosebit de dureros în oamenii de vîrsta a treia;
- privatizarea întreprinderilor s-a efectuat și se efectuează fără restructurarea sferei sociale;
- declararea atașamentului pentru reformele de piață nu au fost urmată de acțiuni ferme în vederea înfăptuirii lor din partea conducerii republicii. Pînă în prezent majoritatea populației nu dispune de proprietate și acte privind dreptul de proprietar asupra pămîntului;
- business-ul mic și mijlociu nu beneficiază de un sprijin real;
- procesul firesc de renaștere națională și culturală a generat într-o neînțelegere din partea unei părți de populație, ce a dat dovadă de un conservatism politic;
- ca consecință a apărut conflictul armat de la Nistru, țara s-a pomenit divizată teritorial și economic.

Conștientizînd cauzele reale ale situației critice în care se află Republica Moldova, PDPM are scopul instaurării în Republica Moldova a unui stat de drept, democratic, dezvoltat economic, unde vor fi garantate și ocrotite drepturile omului la viață decentă, bazîndu-se pe o politică liberală contemporană, unde demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

CONSOLIDAREA STATALITĂȚII REPUBLICII MOLDOVA

PDPM va contribui la dezvoltarea permanentă a statalității Republicii Moldova, consolidarea societății în jurul ideii independenței și suveranității. PDPM susține principiul constituțional cu privire la neutralitatea permanentă a Moldovei orientat la caracterul deschis în relațiile cu statele vecine.

Republica Moldova trebuie să devină cu adevărat un stat democratic, unitar, cu o putere de stat descentralizată, un stat al bunăstării, stat modern, care ar corespunde cerințelor contemporane în domeniul democrației și asigurării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, inclusiv drepturile persoanelor care aparțin minorităților naționale, divizării corecte a puterilor, transparenței procedurilor și mecanismelor aflate sub controlul cetățenilor, capabil să asigure elaborarea și realizarea cursului just în domeniul politicii economice, relațiilor internaționale, care să corespundă spiritului timpului vieții contemporane și intereselor majorității, să asigure sporirea nivelului și a calității vieții populației, stabilitatea politică, încrederea cetățenilor în ziua de mâine.

Statul trebuie să asigure egalitatea tuturor persoanelor în fața legii, în care se traduc în viață cele mai remarcabile realizări ale civilizației în domeniul aplicării dreptului în procesul judiciar inclusiv implementarea și dezvoltarea instituției de jurați.

Pentru a atinge aceste scopuri PDPM își asumă obligația de:

- restabilire a controlului statului asupra întregului teritoriu al țării;
- soluționare a problemei transnistrene exclusiv pe cale pașnică;
- reedificare a administrației de stat și locale;
- creare a unui sistem judiciar independent și efectiv;
- afirmare a principiilor responsabilității și solidarității civice ale patriotului constituțional;
- combatere a corupției și criminalității inclusiv a crimei organizate;
- creare a sistemului modern de administrare publică locală, afirmare a principiilor stabilității constituționale, divizării consecutive a puterilor.

DEZVOLTAREA ECONOMICĂ

PDPM militează pentru crearea unui mediu favorabil întru manifestarea inițiativei private, promovarea rapidă, coerentă a reformelor economice de trecere la economia de piață.

Pornind de la faptul că realizarea drepturilor constituționale ale cetățenilor poate fi asigurată pe deplin numai prin existența unei economii, care se dezvoltă în mod stabil și are la bază mecanismul de dirijare caracteristic pieței, PDPM are intenția de înfăptuire a următoarelor angajamente:

- a racorda politica financiar-creditară la interesele sectorului real al economiei;
- a stimula includerea capitalului bancar nemijlocit în sfera de producție;
- a crea baza legislativă și normativă pentru dezvoltarea grupurilor financiar-industriale și a holdingurilor cu participarea directă a capitalului bancar;
- consolidarea pozițiilor exportatorilor locali, a lega mai strâns cursul leului moldovenesc de procesele inflaționiste, precum și de cursul valutei țărilor care sînt parteneri comerciali ai republicii;
- restructurarea sistemului bugetar pentru acordarea unei independențe financiare mai largi și mai multă responsabilitate unităților teritorial-administrative ale republicii;
- prevederea unui sistem de înlesniri fiscale pentru agenții economici, care investesc beneficiile în dezvoltarea de lungă durată a producției;
- determinarea priorităților politicii industriale a statului;
- elaborarea unui program de stat al dezvoltării industriale a statului;

- intensificarea rolului și responsabilității reprezentanților de stat în societățile pe acțiuni în care statul are o parte de acțiuni;
- încheierea autentificării legale a drepturilor de proprietate asupra pământului;
- înfăptuirea unei restructurări complexe a colhozurilor, sovhozurilor și societăților pe acțiuni analoge lor cu scopul creării la sate a unor noi agenți economici;
- crearea unei baze juridice și organizatorice pentru dezvoltarea asociațiilor de creditare țărănești;
- crearea unei infrastructuri care ar asigura funcționarea reală a pieței pământului;
- stimularea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii pentru prelucrarea producției agricole;
- considerarea susținerii business-ului mic și mijlociu drept una din prioritățile politicii economice ale statului și adoptarea la nivel de Parlament a unui program de stat special pentru stimularea și sprijinirea business-ului mic și mijlociu;
- intensificarea susținerii financiare a business-ului mic și mijlociu prin acordarea de credite fiscale, repartizarea unei părți din mijloacele obținute de la privatizare, de la creditele străine și de la ajutorul tehnic acordat de țările donatoare;
- crearea infrastructurii inovaționale pentru business-ul mic și mijlociu.

POLITICA SOCIALĂ

PDPM consideră inoportun:

- lărgirea rețelei de instituții de învățământ de stat și particulare pentru perfecționarea și recalificarea lucrătorilor disponibilizați în procesul restructurării întreprinderilor;
- revederea întregului sistem de înlesniri și privilegii, atribuirea acestora a unui caracter concret, orientat la susținerea acelor care au cu adevărat nevoie de ajutor;
- adoptarea unui program de stat de construcție a locuințelor pentru cetățenii puțin asigurați;
- acordarea cetățenilor a dreptului de a hotărî de sine stătător timpul ieșirii la pensie în limitele de vîrstă stabilite de lege;
- crearea unui fond special al ocrotirii sănătății pentru compensarea cheltuielilor pentru medicamente și asistență medicală pensionarilor, invalizilor și bolnavilor cronici din contul unei părți a mijloacelor obținute de la accizele la producția de tutun și cea de băuturi alcoolice, de la ajutorul umanitar și donațiile agenților economici și ale cetățenilor;
- stabilirea la nivel legislativ a minimumului serviciilor medicale gratuite ce urmează să fie acordate populației;
- trecerea treptată la medicina de asigurare.

POLITICA SPIRITUALĂ

- ridicarea prestigiului și rolului intelectualității prin consolidarea bazei tehnico-materiale a învățământului și științei, îmbunătățirea condițiilor de muncă și asigurării materiale ale lucrătorilor din sfera științei, culturii, deservirii medicale și învățământului;
- crearea pe lângă organele administrării publice locale a unor fonduri speciale pentru susținerea financiară a studenților care sînt trimiși la învățătură de către aceste organe;
- introducerea unui sistem de burse nominale pentru studenții care reprezintă țara la concursuri științifice și culturale internaționale și la competiții sportive.

POLITICA EXTERNĂ

Prioritățile strategice principale ale politicii externe a Republicii Moldova sînt:

- înfăptuirea unei politici echilibrate de stabilire a relațiilor fructuoase reciproc avantajoase și pe bază de egalitate în drepturi cu toate țările și organizațiile internaționale, inclusiv CSI, UE, Consiliul Europei, ș.a.;
- păstrarea principiului constituțional de neutralitate permanentă, de neaderare la blocuri și organizații militar-politice;
- activizarea participării Republicii Moldova în organismele internaționale în scopul rezolvării, în primul rând, a sarcinilor economice;
- aducerea legislației țării în conformitate cu convențiile, înțelegerile multilaterale și bilaterale ratificate;
- crearea regimului de comerț liber în zonele de frontieră cu România și Ucraina;
- protejarea cetățenilor Republicii Moldova aflați peste hotare;
- integrarea treptată a Republicii Moldova în structurile europene.